

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

**Akademické gymnázium, škola hlavního města Prahy, Praha 1,
Štěpánská 22**

Štěpánská 22/614, 110 00 Praha 1

Identifikátor školy: 600 004 708

Termín konání orientační inspekce: 9., 10., 17., 18. dubna 2001

Čj.	010 184/01-5008
Signatura	oa1eu214

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Akademické gymnázium, škola hlavního města Prahy, sídlí v budově z roku 1900 ve Štěpánské ul. č. 22. Gymnázium bylo založeno roku 1556 při jezuitské koleji v Klementinu za vlády Ferdinanda I. (první pražská latinská střední škola). S historií školy je spjata řada významných osobností české a světové kultury a vědy. Od svých počátků prošla škola mnoha proměnami. Nově byla institucionalizována ke dni 1. září 1991 jako rozpočtová organizace usnesením 8. zasedání Zastupitelstva hl. M. Prahy č. 8/8 ze dne 26. září 1991. Současná podoba školy je dána Zřizovací listinou příspěvkové organizace Akademické gymnázium, škola hlavního města Prahy, ze dne 20. 12. 2000.

V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 15 114/99-21 ze dne 22. 2. 1999 s účinností od 1. 4. 1999 má škola realizovat (viz plánování) tento studijní obor podle KKV:

Akademické gymnázium: 1. 79-41-K/001 Gymnázium JKOV: 79-02-5/00 studium denní, délka studia: 4 roky.

Povolená kapacita školy je 450 žáků, v době inspekce zde studovalo 447 žáků ve 14 třídách.

Orientační inspekce byla zaměřena na sledování kvality vzdělávání v českém jazyce a literatuře, matematice, fyzice, biologii a tělesné výchově v návaznosti na řízení školy a ekonomické hospodaření v souvislosti s přidělem a čerpáním finančních prostředků ze státního rozpočtu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Výuka předmětu probíhá podle schválených učebních dokumentů, obsah učiva je rozložen do jednotlivých ročníků, v rámci předmětové komise však chybí koordinace, vyučující v paralelních třídách mají rozložení učiva nekoordinované. Tematické plány mají různou úroveň, často nejsou dodržované časově ani obsahově (např. 3.B,3.D,4.A). Ve školním roce 2000/2001 se škola účastní Olympiády v ČJ a Literární soutěže o cenu Filipa Venclíka. Škola sama pak tradičně pořádá Večer literární tvorby (recitace vlastní poezie i děl renomovaných autorů) a Poezii pro veřejnost – jarní akademie spojená s vystoupením komorního orchestru a pěveckého sboru AG Štěpánská.

Předmět vyučuje osm učitelů, z toho jedna vyučující nesplňuje podmínku pedagogické způsobilosti (porušení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců), tento fakt nemá vliv na kvalitu výuky. Ve sledovaných hodinách byla využita didaktická technika – projekce obrazových materiálů, audionahrávka, video – ve velké míře je využívána tabule, žáci pracují s učebnicemi, dobrou úroveň mají sešity. Vynikajícím studijním pramenem je školní knihovna, která navazuje na tradice školy. Je umístěna ve dvou místnostech, vedle 20 000 titulů beletrie a odborné literatury poskytuje i CD-roomy, CD, videokazety. Prostory slouží zároveň jako studovna s počítači, televizí a videem. Aktuálně jsou nabízeny odborné časopisy, kulturní přehledy atd. Výuka probíhá v kmenových učebnách, které jsou světlé a prostorné, výzdoba se omezuje na reprodukce obrazů, velmi esteticky působí studentské výtvarné práce, které jsou na chodbách a schodištích. Klima ve třídách je klidné, v několika hodinách však až s pasivním přístupem žáků. Pozitivním rysem je atmosféra při individuálním zkoušení – komunikace směřuje k vyloučení stresových situací.

Základním znakem sledované výuky je sestupná úroveň průběhu jednotlivých hodin. V úvodních částech byly často použity netradiční metody (např. žakovská porota při zkoušení), dále však převládaly monotónní výklady učitelů, dlouhé ukázky (aniž měli žáci text). Při řízeném rozhovoru dominovaly projevy učitelů, jejich otázky byly často formulovány tak, že žáci odpovídali jednoslovně. V úvodu hodin bylo vždy provedeno seznámení s obsahem a cílem, variabilita metod a forem měla velmi dobrou úroveň pouze při opakování a zkoušení, po odborné stránce nebyly zaznamenány chyby. Práce s textem z čítanek byla sice využívána, ale většinou neefektivně (zhodnocení učitelem, několik ukázek bez ověření zpětné vazby). Prostor pro samostatnou práci byl vytvořen, učitelé uplatňovali individuální přístup.

V oblasti motivace měly nadprůměrnou úroveň vstupní části hodin, kdy byly použity mezipředmětové vztahy a učitelé navazovali na životní zkušenosti žáků. Průběžná motivace však měla klesající tendenci, což souvisí s výše uvedenými skutečnostmi a minimální zpětnou vazbou (žáci často jen zapisovali poznámky, po literárním

testu nebyly řečeny správné odpovědi). Hodnocení probíhalo individuálně, frontálně, průběžně a objektivně. Ve třídě 3.B byla poskytnuta možnost sebehodnocení a hodnocení spolužáky.

Ve většině hodin mají žáci možnost vyjádřit své názory, využití však bylo jen průměrné a souvisí s dominantním postavením učitelů v hodinách. Ve spojení s nižší motivací se objevily i prvky nesoustředěnosti a rušení ze strany žáků. Vztah učitelů k žákům je přátelský, respektují jejich názory a myšlenky, interakce je partnerská a zohledňuje osobnost učitelů i žáků.

Vzhledem k nedostatkům v oblasti plánování a přípravy výuky a neefektivnímu průběhu výkladových částí hodin je předmět český jazyk a literatura hodnocen jako průměrný.

Fyzika

Výuka předmětu je v souladu s učebními dokumenty. Učitelé mají vypracované tematické plány, ale časové rozvržení učiva není v některých třídách předmětovou komisí koordinováno. Ředitel školy v rámci disponibilních hodin rozšířil výuku o jednu hodinu fyzikálních praktik týdně. Výuka je v některých třídách v časovém skluzu.

Fyziku vyučují čtyři učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhá převážně v nově vybudované odborné učebně fyziky (video, zpětný projektor, promítač neprůhledných předloh, počítač, část odborné knihovny). V laboratoři je 18 pracovních míst s 9 počítači a s počítačem učitele, ke kterému je připojeno integrované měřicí pracoviště CoachLab II. Mezi odbornou učebnou a laboratoří je přípravná pokusů s další částí odborné knihovny a videotékou. Vybavení učebními pomůckami je na dobré úrovni a umožňuje konat demonstrační pokusy a laboratorní práce v souladu s učebními osnovami. Škola zajišťuje doplňování odborných publikací, které jsou k dispozici učitelům i žákům. Fyzikální praktika mají formu praktických nebo teoretických cvičení. Žáci čtvrtých ročníků mají možnost volby předmětu seminář a cvičení z fyziky.

V převážné části sledovaných hodin učitelé ověřovali znalosti žáků, dále navazoval výklad nového učiva, který byl odborně na výši. Výuka se vyznačovala tradičním členěním, frontálním přístupem a v některých třídách značnou pasivitou žáků. Učitelé jen v menší míře využili experimentu a audiovizuální techniky. Učebnice a sbírky příkladů mají žáci doporučené spíše k domácí přípravě. Při procvičování učitelé příklady diktují nebo dávají žákům nakopírované soubory úloh. V závěru hodin shrnutí a zdůraznění základního učiva prováděl učitel sám, takže chyběla zpětná vazba, jak žáci učivo pochopili. Volitelný předmět seminář a cvičení z fyziky měl obdobnou strukturu jako hodiny povinné fyziky. Fyzikální praktika v době inspekce probíhala formou teoretických cvičení, při kterých žáci pracovali samostatně i ve skupinách a učitel uplatňoval individuální přístup. Učitelé pravidelně opravují a hodnotí protokoly zpracované žáky. Ve třídách, které nemají rozšířenou výuku o fyzikální praktika, nebyly do doby inspekce provedeny žádné laboratorní práce.

Učitelé v průběhu výuky učivo aktualizovali a problémové úlohy volili s návazností na jevy, které žáci znají z běžného života. Otázky byly jasně a zřetelně formulovány, hodnocení bylo (ústní i písemnou formou) objektivní a přiměřeně náročné. Učitelé nepožadovali pouze fakta, ale zaměřovali se i na pochopení vztahů a souvislostí a na aplikaci učiva.

Verbální komunikace učitelů je na velmi dobré úrovni. Vztahy mezi učiteli a žáky jsou korektní. Rozvoji komunikativních schopností žáků nebyla věnována žádná pozornost a v některých sledovaných hodinách měli omezený prostor pro diskusi a vyjadřování vlastních názorů. V tomto školním roce byli tři žáci školy úspěšnými řešiteli fyzikální olympiády.

Výuka fyziky je hodnocena jako průměrná.

Matematika a matematický seminář

Časová dotace předmětu je v souladu s učebními dokumenty v některých třídách posílena o jednu hodinu. Ve všech třídách je jedna hodina z týdenní dotace dělena na cvičení. Učivo je rozděleno do jednotlivých ročníků v logické návaznosti a obsahem odpovídá učebním osnovám. Tematické plány jsou stručnou formou zpracovány a dodržovány. Volitelný předmět matematický seminář je realizován ve třetím a čtvrtém ročníku. Maturitní otázky svou skladbou odpovídají osnovám předmětu, sady příkladů mají přiměřenou úroveň.

Matematiku vyučuje šest učitelů splňujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (v době inspekce pět přítomných). Výuka předmětu probíhá ve standardně vybavených třídách. Učitelé i žáci mají k dispozici dobře vybavenou odbornou knihovnu i kvalitní modely pro stereometrii.

Příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá, struktura hodin promyšlená. Formy a metody byly přiměřené věku a možnostem žáků. Výklad byl ucelený, věcně správný, stanovený cíl hodiny byl plněn. Byla střídána frontální metoda s individuálním přístupem. Respektováno bylo pracovní tempo jednotlivých žáků. Ve většině sledovaných hodin byli žáci vedeni k rozvoji komunikativních dovedností i ke schopnosti formulovat závěry. Vhodně volenými otázkami bylo rozvíjeno jejich logické myšlení. Při samostatném řešení úloh následovala vždy kontrola řešení. Výkony žáků byly ve většině případů okamžitě oceněny, používána byla zejména pozitivní motivace. Ve volitelném předmětu matematický seminář vyučující používá mj. podnětnou metodu projektů, ve kterých žáci zpracovávají zadané téma (tvorba stereometrických modelů, statistické šetření aj.) formou seminárních prací. Předepsané písemné práce svou náplní odpovídají probíranému učivu a byly zodpovědně opravené.

Mluvený projev většiny vyučujících byl velmi dobrý, na vynikající úrovni je komunikace mezi žáky a učiteli, atmosféra je přátelská, založená na vzájemném respektu.

Někteří žáci gymnázia se úspěšně zapojují do jednotlivých kategorií matematické olympiády. Někteří učitelé vedou odborné praxe studentů MFF UK.

Výuka matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Biologie, seminář a cvičení z biologie

Plánování a příprava předmětu probíhají v souladu s platnými učebními dokumenty a předloženými tematickými plány (včetně předepsaných praktických cvičení). Pouze v ojedinělých případech bylo zjištěno zpoždění vzhledem k těmto plánům. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je plynulá. Volitelný předmět seminář a cvičení z biologie je zařazen pro žáky 3. a 4. ročníků. Ředitel školy v rámci svých pravomocí využil disponibilní hodiny a posílil výuku o praktická cvičení, která jsou cyklicky zařazována ve 2. ročnících (jednou za čtrnáct dní dvouhodinová). Ve škole se pravidelně koná školní kolo biologické olympiády (v letošním školním roce účast 10 žáků). Předmětová komise má zpracovaná témata k ústním maturitním zkouškám, zahrnující v základních rysech spektrum učiva předepsané osnovami (součástí jsou názorné materiály).

Předmět vyučuje pět učitelů splňujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka biologie má velmi dobré materiálně-technické podmínky, probíhá v nově rekonstruované odborné učebně a laboratoři, účelně vybavených audiovizuální a didaktickou technikou, prostředí tvoří motivující rámec pro výuku (snímací kamera včetně připojení k mikroskopu, zpětný projektor, video atd.). Učební pomůcky jsou uloženy zde, popřípadě v kabinetě a na chodbě ve vitrínách a skříních (v dostatečném množství). Vybavení pro laboratorní cvičení je rovněž velmi dobré (kvalitní mikroskopy atd.).

Stanovené cíle vyučovacích hodin navazovaly na probrané učivo, avšak nebyly vždy splněny. Hospitované hodiny měly klasickou stavbu se zařazeným zkoušením u tabule v úvodní části (v několika případech bylo neúměrně dlouhé - ostatním žákům nebyla zadána práce) nebo orientačním opakováním v lavicích. Téměř všechna učiva probíhala frontální metodou s občasným zapojením žáků, převažovala práce učitelů. Ve většině sledovaných hodin byl výklad učiva srozumitelný, na vysoké odborné úrovni, včetně terminologie, někde s využitím mezipředmětových vztahů a dobrým verbálním projevem učitelů. V některých případech chybělo závěrečné shrnutí s ověřením pochopení probraného učiva. Až na výjimku si žáci samostatně pořizovali poznámky do sešitů a protokolů. Pouze v některých třídách žáci projevovali o předmět zájem, jejich znalosti a komunikativní dovednosti byly velmi dobré. Část výuky však postrádala dynamiku. Rezervy byly ve větším zapojení žáků a ve využívání jejich předchozích znalostí, v některých hodinách i v malém množství probraného učiva. Učitelé se střídavou intenzitou používali názorné pomůcky, nákresy na tabuli i audiovizuální techniku. V praktických (laboratorních) cvičeních pracovali žáci s přinesenými přírodninami (zástupci členovců), s trvalými preparáty, mikroskopy atd. Učitelé měli cvičení velmi dobře připravená, včetně rozdělení žáků do skupin a zadání úkolů. Téma navazovalo na učivo probírané v teoretických hodinách. Žáci v průběhu cvičení prokazovali dobré praktické dovednosti a teoretické znalosti (protokoly vedou s různou vypovídací hodnotou). Předmět seminář a cvičení z biologie se vyznačoval vysokou odbornou úrovní, kde mj. žáci prezentují vlastní seminární práce nebo připravené referáty.

Vstupní i průběžná motivace byla celkově průměrná, hodnocení výkonů při zkoušení bylo přiměřené a objektivní.

Společným rysem všech hodin byla pozitivní atmosféra a oboustranně vstřícné vztahy mezi učiteli a žáky. Ti měli prostor pro diskusi, někdy ho však nevyužívali. Verbální i neverbální komunikace učitelů byla většinou velmi dobrá.

Celkově je kvalita výuky biologie hodnocena jako průměrná.

Tělesná výchova

Učební plán předmětu odpovídá vzdělávacímu programu. Učební osnovy předmětu jsou rozpracovány do časově-tematických plánů. Tyto plány jsou stručné, převážně formální a jsou upraveny vzhledem k prostorovým možnostem. Škola realizuje čtyři oddělení sportovních her (basketbal, florbal, fotbal, volejbal). Družstva žáků školy se účastní soutěže pražských škol "Poprask" v basketbalu a florbalu a soutěže "Postupická laťka". Předmětová komise pořádá pro žáky sportovní den (atletika, fotbal) na Kotlářce, dlouhodobý turnaj ve florbalu a jednotlivá utkání v rámci sportovních her. Škola pravidelně organizuje lyžařské výcvikové kurzy (3 v letošním školním roce) a sportovní kurzy (4), na které má vypracované plány, včetně personálního obsazení (učitelé s platným osvědčením). V letošním školním roce proběhl týdenní výběrový lyžařský kurz v Alpách. V době konání inspekce probíhal sportovní kurz, kterého se účastnili dva učitelé tělesné výchovy.

Předmět vyučuje pět učitelů splňujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, většina z nich má dlouholeté zkušenosti ve školství. Materiální podmínky jsou vzhledem k umístění školy v centru Prahy a stáří budovy velmi dobré. Ve škole jsou k dispozici dvě tělocvičny, z nichž jedna je s určitým omezením vhodná pro výuku sportovních her (menší rozměry), druhá pro gymnastiku, kondiční, aerobní a další činnosti. V těsné blízkosti je nářadovna, kde je umístěno několik posilovacích strojů a sociální zařízení pro žáky. Všechny uvedené prostory jsou po rekonstrukci. V případě příznivého počasí se využívá víceúčelové hřiště s umělým povrchem (na dvoře školy). Vybavení cvičebním náradím a náčiním je dobré. Materiální podmínky umožňují škole plnit osnovy s omezením. Předmět je vyučován dvakrát týdně jednu hodinu, odděleně pro chlapce a dívky.

Sledovaná výuka se vyznačovala většinou rutinním, klasickým vedením a snahou učitelů o správnou skladbu vyučovací jednotky jak po metodické, tak i odborné stránce. V některých případech byl menší důraz kladen na úvodní (rozcvičení) a závěrečnou část hodin. Organizace, formy a metody výuky byly převážně velmi dobré, zvláště předvedené ukázky a důraz na bezpečnost, učitelé dbali na správnost provedení jednotlivých cviků a herních cvičení. Někde byly rezervy v pestrosti výběru těchto cvičení a v celkovém časovém využití vyučovací jednotky. V některých případech docházelo k pozdnímu zahájení hodiny a naopak k předčasnému ukončení (cca o 5 – 7 minut).

K aktivitě v některých hodinách přispěla vstupní motivace sdělením obsahu hodiny či průběžné zařazování soutěživých her. V některých případech byla oceňována snaha a úspěšné zvládnutí cviků formou povzbuzování a pochvalou. Fyzické zatížení žáků a celková efektivita výuky byly průměrné, stejně tak pohybové dovednosti žáků.

Ve většině sledovaných hodin probíhala velmi dobrá vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky. Ve výuce byla příznivá atmosféra, zájem žáků o předmět byl průměrný.

Výuka tělesné výchovy je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka sledovaných předmětů probíhá podle schválených učebních dokumentů a vypracovaných tematických plánů, které mají většinou nízkou vypovídací hodnotu.

Až na jednu výjimku všichni učitelé sledovaných předmětů splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré.

V některých hospítovaných hodinách převažovala práce učitelů a stereotypní způsob metod a forem výuky bez inovativních prvků. Výrazným kladem je vysoká odbornost výuky a využívání didaktické techniky. Rezervy byly v aktivnějším zapojení žáků v průběhu vyučování, prostor pro vyjádření jejich vlastních názorů je vytvářen, není ale vždy využíván.

Přístup všech učitelů k žákům je vstřícný a přátelský.

Kvalita výuky sledovaných předmětů je hodnocena celkově jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy byl jmenován do funkce k 1. 12. 2000 (od 16. 7. 2000 byl pověřen dočasným řízením školy). Koncepce rozvoje školy předložená v písemné podobě navazuje na dlouholeté tradice školy, zahrnuje v obecné rovině pojetí a cíle studia, oblast personální a řídicí a oblast prevence závadových jevů (realizace a další změny v chodu školy jsou plánovány od příštího školního roku).

Funkci ročního plánu zastává dokument “Organizační zajištění školního roku 2000/2001”, ve kterém je uveden informativní přehled termínů prázdnin, přijímacích a maturitních zkoušek, školních výletů atd. Dále obsahuje “Termíny některých schůzí pedagogického sboru”, jména třídních učitelů, správců sbírek a předsedů předmětových komisí. Rozpracováním tohoto dokumentu vznikají měsíční organizační pokyny, které jsou zveřejněny na nástěnce před sborovnou. Stručně zahrnují činnost školy v daném období s přesným určením termínu, obsahu i jménem zodpovědné osoby za plnění úkolu. Konkrétní úkoly jsou dle ředitele školy vyhodnocovány na pedagogických radách, popř. individuálně (bez doložení v zápisech z těchto jednání). Na základě požadavků jednotlivých předsedů předmětových komisí jsou zveřejněny na nástěnce před sborovnou (ručně psané) plány akcí na celý školní rok. Tyto plány jsou průběžně doplňovány formou písemných dodatků. Plánování vychází spíše jen z okamžitých potřeb, není pojato jako ucelený systém vymezující základní cíle pro jednotlivé oblasti práce školy.

Výuka probíhá v 1. a 2. ročnících podle učebního plánu pro gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schváleným MŠMT dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 595/99-22 s platností od 1. 9. 1999. Kontrolou bylo zjištěno nedodržení tohoto plánu tím, že ve třídách 1. B a 1. C byla překročena týdenní hodinová dotace z 31 na 32 - 33 hodin, a tím, že se v 1. ročnících nevyučuje předmět základy společenských věd. Došlo k porušení § 39 odst. 1, zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Ve 3. a 4. ročníku se vyučuje podle učebního plánu čj. 25 049/95-21-23 ze dne 14. 11. 1995.

V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 15 114/99-21 ze dne 22. 2. 1999 s účinností od 1. 4. 1999 má škola realizovat pouze studijní obor 79-41-K/001 (JKOV: 79-02-5/00). Ředitel školy v rozporu s § 3, odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a § 13 odst. 3 vyhlášky MŠMT č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů, upravil průběh studia a studijní zaměření ve třídách s označením B (1. B, 2.B, 3.B, 4.B) na zaměření - živé jazyky 79-02-5/73 (výuka dvou předmětů v cizím jazyce).

Nabídka volitelných i nepovinných předmětů je velmi pestrá. Každý učitel má možnost v dostatečném předstihu vypsát dle odbornosti náplň volitelného předmětu (semináře). Jejich výsledný počet je pak určen podle zájmu žáků. Volitelné předměty jsou rozděleny do dvou bloků ve 3. ročnících a tří bloků ve 4. ročnících (v každém je cca 8 předmětů – seminářů). Ve třídě 1. B je vyučován volitelný předmět latina a dějiny Prahy. Z nepovinných předmětů se realizují sportovní hry, hudební výchova - orchestr, sborový zpěv - řečtina, výtvarná výchova a konverzace v jazycích (Rj, Nj, Fr, Šp, La).

Koncepce školy je vytvořena, ale vlastní plánování nevychází z analýzy výchovně-vzdělávací práce školy, je rámcové, formálně zpracované. Plánované cíle jsou realizovány setrvačně. Nabídka volitelných předmětů je velmi dobrá, vychází z podmínek školy a zájmu žáků.

Nedostatky zjištěné v realizaci vzdělávacího programu v předepsané dotaci hodin vypovídají o méně systematickém plánování výchovně-vzdělávací činnosti (porušení obecně závazných právních norem).

Oblast plánování je hodnocena jako průměrná.

Organizování

Organizační struktura vyplývá z organizačního schématu (ve formě “pavouka”), který zachycuje vzájemné vazby mezi vedením školy, pedagogickými a provozními pracovníky. Kompetence a pravomoci v oblasti řízení jsou delegovány na ředitele školy a jeho zástupkyni a jsou uvedeny v “Organizačním řádu”, který obsahuje stručné vymezení kompetencí vedoucích pracovníků školy, zásady provozu školy a uvolňování pracovníků. Povinnosti učitelů, vedoucích předmětových komisí apod. zde nejsou uvedeny, řídí se “Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení”. Ředitel školy formou nařízení vydal mj. interní předpis k evidenci pracovní doby a pravidla pro evidenci hmotného a nehmotného majetku. Ostatní povinnosti vyplývají z ústních jednání mezi ředitelem a pracovníky a z jednání pedagogických rad.

Dokumentace školy je vedena v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Nedostatky administrativního rázu (některé byly odstraněny v průběhu inspekce, např. komisionální zkoušky, protokoly maturitních zkoušek) vypovídají o méně účinných kontrolních mechanismech (třídní knihy a třídní výkazy).

Vnitřní řád školy, který byl přepracován po rozpravě uvnitř školy, nabyl účinnosti dne 1. dubna 2001. Obsahuje v převážné míře pouze povinnosti žáků a zákazy, malá pozornost je věnována právům žáků. Ředitel školy dne 3. 4. 2001 obdržel z MŠMT odborné posouzení vnitřního řádu, na jehož základě bude v některých bodech upraven. Naplňování některých ustanovení tohoto řádu není důsledné (např. pozdní

příchody do vyučovacích hodin jak ze strany učitelů, tak i žáků).

Poradní orgány vedení školy (včetně předsedů předmětových komisí) se scházejí dle předložených stručných zápisů jedenkrát za dva měsíce, popřípadě dle potřeby, většinou po pedagogických radách. Předmětové komise jsou zavedeny, zápisy z jednání vypovídají o různé kvalitě práce jednotlivých úseků (koordinace při plánování výuky).

Přenos informací směrem k pracovníkům školy je realizován prostřednictvím měsíčních organizačních pokynů, nástěnkou ve sborovně, systémem pedagogických rad a přes interní počítačovou síť (ve všech kabinetech PC). Žáci získávají potřebné informace od třídních učitelů, školním rozhlasem a z informační tabule. Informovanost rodičů je zajištěna dvakrát ročně na třídních schůzkách, v případech hodných zvláštního zřetele jsou zákonní zástupci žáka prokazatelně školou informováni písemně. V prosinci minulého roku formou dotazníků rodiče žáků vyjádřili spokojenost se stávajícími způsoby komunikace mezi nimi a školou.

Při škole bylo zřízeno občanské sdružení (Společnost akademického gymnázia) zaměřené na její rozvoj a podporu. Výbor se schází každý měsíc s vedením školy a projednává problematiku činnosti školy, včetně vzájemné spolupráce a pomoci.

Zřizovatel školy je o práci školy informován velmi stručnou "Výroční zprávou o činnosti školy", která je zpracována v souladu s § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Její popisný charakter bez hodnocení a závěrů není přínosem pro další činnost školy (má nižší vypovídací hodnotu). Veřejnost je informována prostřednictvím "Dně otevřených dveří", webových stránek, letáky, účasti na výstavách (Schola Pragensis), kurzy FCE, CAE (spolupráce s Bell School), koncerty, akademiemi a dalšími mimoškolními aktivitami.

Zařazení zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů bylo kontrolováno u učitelů podle platových výměrů k 1.1.2001. Nesoulad s příslušným nařízením vlády nebyl zjištěn. Evidence zaměstnanců, pedagogických a nepedagogických souhlasí se statistickými výkazy a s údaji uvedenými v účetnictví. Míra přímé vyučovací povinnosti jednotlivých pedagogických zaměstnanců odpovídá jejich platovému výměru. Přesčasová práce je evidována a proplácena. Kontrola dokladů o odborné a pedagogické způsobilosti byla provedena u všech učitelů - čtyři nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti. Personální dokumentace je vedena účetní školy méně důsledně a uložena je v neuzamykatelné skříni v průchozí místnosti (porušení § 13 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů).

Využívání dohod o provedení práce nebo dohod o pracovní činnosti bylo v roce 2000 minimální (pouze na zajištění softwarových prací a výuky angličtiny).

Finanční účetnictví nebylo vzhledem k mimorozpočtovému financování školy kontrolováno, ale podle zprávy auditora (TOP Auditing, s.r.o.) za roky 1998-99 je ve škole vedeno v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s navazujícím opatřením ministerstva financí, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování.

Organizační struktura je stanovena, řízení školy je rutinní, není delší dobu inovováno, kompetence vedoucích pracovníků jsou stanoveny, poradní orgány se pravidelně scházejí. Informační systém je propracovaný a vysoce funkční. Výroční zpráva o činnosti neobsahuje analytické pasáže sloužící k evaluaci školy.

Oblast organizování je hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Metody řízení jsou demokratické, občas až tolerantní. Vzhledem k nižší úrovni plánování a kontrolní činnosti není ani operativní řízení dostatečně funkční. Tvořivost a iniciativa pracovníků nejsou omezovány, chybí jim však koordinace ze strany vedení. Další vzdělávání pedagogických pracovníků není centrálně organizováno ani průběžně vedením školy evidováno. Nabídky vzdělávacích institucí jsou předávány předsedům předmětových komisí. Jednotliví učitelé se vzdělávají dle svého zájmu a finančních možností školy.

Z prostředků FKSP je nabízena možnost příspěvku na jazykové kurzy pro učitele. Předmětové komise jsou vytvořeny, jejich činnost je však podle zápisů z jednání spíše formální. V době konání inspekce nebyl ve škole žádný začínající učitel. Nekvalifikovaným a novým učitelům (např. v českém jazyce) není přidělen uvádějí učitel.

Způsob stanovení a vyplácení nenárokových složek platu je ve škole obecně určen interní směrnici ze dne 3.1.2001. Směrnice pro rok 2000 nebyla předložena. Výše osobních příplatků a odměn není předem stanovena ani rámcově ani procentuálně v návaznosti na zvolená kritéria. Příplatky za vedení jsou stanoveny na horní hranici daného rozpětí a příplatky za třídnictví uprostřed daného rozpětí.

V interním mzdovém předpisu jsou stanovena formální kritéria pro stanovení osobního ohodnocení a odměn.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno ČŠI jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Tato oblast řízení vychází z interního dokumentu "Systém kontrolní činnosti", který je rozdělen do čtyř bodů, výchovně-vzdělávací činnosti se týká 1. bod. Ten má pět částí, z toho tři se týkají hospitační činnosti, dále zahrnuje kontrolu pedagogické dokumentace a pohovory se studenty. Plán kontrolní činnosti není vypracován, záznamy z pedagogických rad zahrnují kontrolní činnost minimálně, nahodilá zjištění neobsahují případná přijatá opatření. V zápisech z předmětových komisí je kontrolní činnost omezena na konstatování o nutnosti vypracování a sledování plnění tematických plánů, skutečnosti zjištěné ČŠI však potvrzují formálnost této práce. Ve vedení pedagogické dokumentace se vyskytují značné nedostatky (v třídních knihách nejsou předměty zapsané podle učebního plánu, chybí podpisy vyučujících u jednotlivých hodin, ve značné míře se objevuje škrtnání, v třídních výkazech není uvedeno K KOV, změny ve stavu žáků nekorespondují s přehledem žáků, nejsou vyplněny strany E, F...). Zástupkyně ředitele po kontrole pedagogické dokumentace vyvěšuje zjištění na nástěnce, následná kontrola neprobíhá. Byly předloženy dva zápisy z jednání předsedů předmětových komisí, neobsahují kontrolní, tudíž ani následnou činnost. V rámci inspekční činnosti byly zjištěny nedostatky v pozdních nástupech učitelů do výuky, stejně tak pozdní příchody žáků. Při řešení problémů preferuje ředitel školy osobní rozhovory, tato jednání nejsou písemně zaznamenávána.

ČŠI bylo předloženo celkem 50 zápisů z hospitační činnosti ředitele školy, zástupkyně a předsedů předmětových komisí, záznamy se soustřeďují na průběh hodin, neobsahují hodnocení, připomínky a opatření, u některých chybí podpis hospitačního i hospitovaného.

Hlavním evaluačním nástrojem při hodnocení práce pedagogů a studentů je úspěšnost při přijímání na VŠ (ředitel školy zpracovává nový systém hodnocení, který zohledňuje náročnost jednotlivých VŠ při přijímacím řízení, stejně tak počet přihlášek absolventů ke studiu). Za důležitý nástroj hodnocení práce pedagogů považuje ředitel školy hospitační činnost, která však vzhledem k výše uvedeným skutečnostem vykazuje značné rezervy. Nejvýznamnějším prvkem zpětné vazby je pro vedení školy spolupráce se Společností Akademického gymnázia.

Vzhledem k nesystematičnosti kontrolní činnosti, nedostatkům ve vedení pedagogické dokumentace a absenci plánování následné kontroly hodnotí ČŠI tuto oblast jako pouze vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Rozbor hospodaření 2000 byl pečlivě zpracován, úvodní část obsahuje charakteristiku školy a tabulková část obsahuje všechny požadované ekonomické údaje.

Demokratický způsob řízení školy je převažující. Vysokou úroveň má informační systém a nabídka volitelných předmětů k profesní orientaci žáků. Prozatím nerealizovaná koncepce plánování, chybějící inovační prvky v oblasti organizování, rezervy v kontrolní činnosti a nedodržení obecně závazných právních předpisů vykazují ve sledované oblasti průměrnou úroveň řízení.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

Účelové prostředky za státního rozpočtu nebyly škole přiděleny.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Provoz školy byl v předchozích letech financován MHMP, ale NIV byly částečně dotovány státním rozpočtem na úrovni 93 % plánovaných mzdových prostředků bez odvodů na sociální a zdravotní pojištění. Průměrná úroveň nenárokových složek platu dosáhla 34 % (dáno max. 25 %) nárokových složek mezd. Nenárokové

složky platu byly rozděleny v poměru 49 % jako osobní příplatky a 51 % jako mimořádné odměny. Byly v průběhu roku vypláceny nerovnoměrně.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Výše některých vyplacených mimořádných odměn vysoce nadhodnocuje výkony uvedené jako důvody pro jejich přiznání. Vynaložení této části mzdových prostředků postrádá některé prvky jejich cíleného využívání.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 15 114/99-21 ze dne 22. 2. 1999 s účinností od 1. 4. 1999
- Zřizovací listina, změny zřizovací listiny
- Učební dokumenty (učební plány a osnovy), tematické plány sledovaných předmětů
- Koncepce rozvoje školy
- Dotazník pro ředitele před inspekcí
- Hospitační záznamy ČŠI, vedení školy a předsedů předmětových komisí
- Zápisy z pedagogických a pracovní porad, z předmětových komisí
- Materiály školy: Organizační zajištění školního roku 2000/2001; Měsíční organizační pokyny; Termíny některých schůzí pedagogického sboru; Plán akcí na školní rok; Organizační řád; Organizační schéma; Vnitřní řád školy aj.
- Nabídka volitelných a nepovinných předmětů
- Výroční zpráva o činnosti školy, Výroční zpráva o hospodaření
- Plán hospitací vedení školy na školní rok 2000/2001
- Systém kontrolní činnosti
- Pedagogická dokumentace ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Písemné maturitní zkoušky z českého jazyka, kontrolní práce z matematiky
- Statut SAG
- Finanční rozvaha, výsledovka a hlavní účetní kniha k 31.12.2000
- Mzdová inventura 1. – 12.2000
- Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 k 30.9.2000; Statistický výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za I. – IV. Q 2000
- Interní mzdový předpis

ZÁVĚR

Ředitel školy má vytvořenu koncepci, kterou vzhledem ke krátké době působení ve funkci zatím nemohl účinně realizovat, stejně tak i připravované změny v celkovém chodu školy.

Škola má pro výchovně-vzdělávací práci sledovaných předmětů velmi dobré materiální i personální podmínky. Oblast výuky je hodnocena jako průměrná vzhledem k tomu, že v některých případech jsou rezervy v plánování, v oblasti forem a metod převládalo frontální vyučování s dominantní rolí učitele. Pozitivním rysem výuky je vysoká odbornost a časté používání moderní didaktické techniky.

V řízení školy je velkou předností důvěra a otevřené jednání, se kterou ředitel školy přistupuje k pracovníkům. Vzhledem k nedodržení obecně závazných právních předpisů a k nedostatkům v kontrolních mechanismech je řízení školy hodnoceno jako průměrné.

Škola vytváří příznivé podmínky pro rozvoj žáků a jejich budoucí uplatnění. Na veřejnosti se prezentuje řadou školních i mimoškolních aktivit.

Kontrolou bylo zjištěno, že v rámci interních předpisů nebyly ve škole vytvořeny objektivní podmínky pro efektivní vynakládání mzdových prostředků.

Celkově je škola ve sledovaných oblastech hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Jaroslava Kněnická

Kněnická v. r.

Členové týmu

RNDr. Jarmila Burešová, CSc.

Burešová v. r.

PaedDr. Vladimír Tenčl

Tenčl v. r.

Mgr. Marie Knížová

Knížová v. r.

Ing. Petr Adámek

Adámek v. r.

V Praze dne 24. dubna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. 5. 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Zdeněk Štarman

Štarman v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
--------------------	-----------------------------------

Neplní, není v souladu	<i>Nedodrhuje, nečerpá účelně, efektivně</i>
-------------------------------	--

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Odbor školství Magistrátu hl. m. Prahy	25. května 2001	010 328/01-5008
Zřizovatel: Magistrát hl. m. Prahy	25. května 2001	010 328/01-5008

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
21. 5. 2001	147/01	Připomínky byly podány.